

OVERHEIDSOPDRACHT VOOR DUURZAAM KANTOORMEUBILAIR

De ervaring van de Stad Brussel

Een werknemer brengt gemiddeld 1500 uur per jaar door op kantoor. Het belang van een gezonde werkomgeving en optimale comfortcondities ligt dus voor de hand. Opteren voor ergonomisch en duurzaam meubilair kan de impact ervan op de gezondheid en het leefmilieu beperken. Hiervoor wilde Leefmilieu Brussel resoluut gaan. Geen voor de hand liggende keuze want het ging om een primeur voor dit soort producten. De Stad heeft wel een reeks nuttige stappen gezet om de mogelijke valkuilen van deze nieuwe opdracht te vermijden.

AANKOOPDIENST ONDERSTEUND DOOR AGENDA 21

Door een specifieke ambtenaar voor de lokale Agenda 21 aan te werven voor de dienst Aankopen wilde de Stad Brussel een beleid voor duurzame aankopen stimuleren. Sommige ambtenaren van deze dienst nemen ook deel aan het Brusselse Netwerk van Duurzame Overheidsaankopers. Dit biedt hen de tools om milieugebonden criteria te integreren in hun lastenboeken. Maar niet te onderschatten is ook de motivatie van bepaalde inkopers die overtuigd zijn om een rol te spelen bij de opkomst van duurzame producten en diensten. Want dit bezorgt bepaalde overheidsopdrachten, zoals die voor meubilair, een groene toets.

Sinds 2005 zijn al twee opdrachten voor meubilair met duurzame clausules gegund. Die waren bedoeld om de 3500 ambtenaren in de administratie te voorzien van meubilair dat zowel ergonomisch als milieuvriendelijk is.

DE VEREISTEN BEPALEN EN DIE TOETSEN AAN HET MARKTAANBOD

Vooraleer te beginnen met de opmaak van het lastenboek, hebben de ambtenaren van de aankoopcentrale eerst nagedacht over de milieugebonden criteria die gevraagd konden worden. Hun centrale was de eerste om dit soort opdracht te lanceren. Ze konden dus niet rekenen op de ervaring van andere instanties...

Daarom heeft de ambtenaar belast met het dossier, informatie vergaard over:

- de impact op het milieu en de gezondheid van meubilair;
- de basisbestanddelen (hout, metaal, enz.) waarop kan gewerkt worden om deze impact te beperken;
- het type meubilair waarvoor het redelijk en financieel haalbaar was om deze vereisten te formuleren.

Met deze marktanalyse in de hand heeft de ambtenaar vervolgens contact opgenomen met een tiental leveranciers. De bedoeling was om de vooraf gedefinieerde vereisten te confronteren met het reëel beschikbare aanbod.

Vooraleer een gunningsprocedure op te starten, kan de aanbestedende overheid de markt prospecteren met het oog op de uitwerking van de documenten en specificaties van de opdracht, dit op voorwaarde dat deze prospectie niet bedoeld is om de concurrentie te beletten of te vervalsen. Deze etappe wordt trouwens warm aanbevolen om niet met vruchteloze opdrachten achter te blijven omdat ze niet overeenstemden met de realiteit op het terrein!

MILIEUGEBONDEN VEREISTEN EN LASTENBOEK

Na de gesprekken met de leveranciers werden de vereisten aangepast. Omdat met deze opdracht een vrij groot budget gepaard ging, gaven de ambtenaren van de aankoopcentrale de voorkeur aan een aanbesteding. Via die procedure is het niet nodig gunningscriteria toe te kennen en ze te wegen. Want ze vonden dat ze niet over voldoende kennis beschikten om die vergelijking te maken (onder meer van de labels).

Omdat de impact op het milieu van een stuk meubilair afhangt van de materialen waaruit het bestaat, zijn de criteria hierop gefocust.

Bij de technische clausules legde het lastenboek volgende zaken op:

- Hout en houtproducten afkomstig van geoorloofde en traceerbare bronnen (zo wordt hout uit beschermde bossen vermeden).
- Voor panelen spaanplaat: een hoeveelheid formaldehyde die de E1-emissiegrens niet kan overschrijden.
- Het markeren van alle plastic elementen van meer dan 50g om ze te kunnen recyclen. Verder mogen deze geen enkel additief bevatten die het recyclen ervan kan belemmeren. Momenteel bestaat er nog geen recyclagelijijn voor dit plastic. Het markeren verplichten is de toekomst anticiperen en ervoor zorgen dat versleten meubilair van de Stad Brussel gerecycleerd kan worden zodra een recyclagelijijn is opgezet.
- Staal dat bestaat uit minstens 20% gerecycleerd staal en het verbod om verscheidene chemische stoffen te gebruiken.
- Opvulschuim dat bestaat uit CO₂ als expansiegas. Hier hebben de ambtenaren van de aankoopcentrale beslist om, in plaats van verscheidene stoffen te verbieden, een bepaalde stof te kiezen.

Hoewel het niet om een milieugebonden criterium gaat, was de volledige garantie een interessante eis om de levensduur van het materiaal te verlengen en onvoorziene uitgaven te vermijden. Die garantie dekt onderdelen, werkuren en verplaatsingskosten en bedroeg 7 jaar voor een van de percelen en 5 jaar voor de andere.

GUNNING EN UITVOERING VAN DE OPDRACHT

Zeven inschrijvers hebben geantwoord op de opdracht en een dertigtal prijsoffertes zijn geanalyseerd door de aankoopcentrale voor de 10 percelen van de opdracht. De marktanalyse, aanpassing van de vereisten aan de realiteit op het terrein en contacten met de leveranciers hebben in grote mate bijgedragen tot deze gediversifieerde offertes. De opdracht is uiteindelijk gegund aan drie inschrijvers.

Om ervoor te zorgen dat deze de voorwaarden van de opdracht respecteren, heeft de Stad aan de inschrijvers verplicht om een verklaring op eer in te vullen. Ze erkent echter de limieten van dit soort verklaring, want die biedt geen reële garanties als ze niet wordt gecontroleerd door de aanbestedende overheid. Maar ze herinnert eraan dat hetzelfde geldt voor het vertrouwen naar de inschrijvers toe. Deze hebben er trouwens alle belang bij om de voorwaarden te respecteren om niet het risico te lopen zulke belangrijke opdracht te verliezen.

PERSPECTIEVEN

De markt van het duurzame meubilair is in volle evolutie. De aankoopcentrale van de Stad overweegt nu al om de milieugebonden vereisten van de twee vorige opdrachten aan te passen om ze nog duurzamer te maken.

De marktanalyse, de dialoog met de leveranciers en de 'stap-voor-stap'-methode zijn stuk voor stuk succesfactoren die zullen helpen bij het bereiken van hun doelstelling.

Type opdracht: opdracht voor toebehoren

Gunningswijze van de opdracht: aanbesteding

Duur van de opdracht: 60 maanden

Bedrag van de opdracht: 1 500 000 euro

Contactpersoon: Denis Chantraine, Dienst Aankopen en Agenda 21

